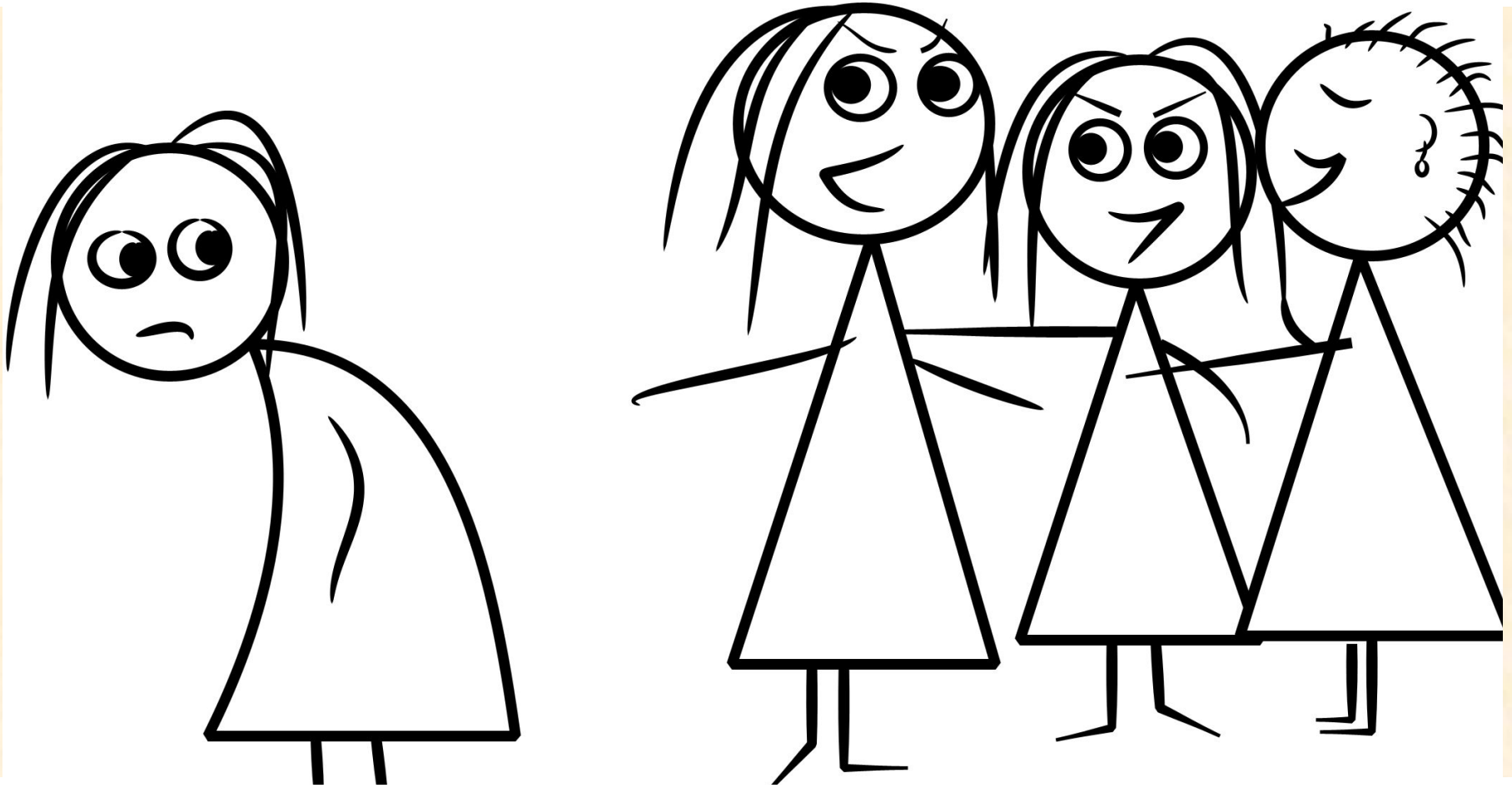

Wykluczenie społeczne

Obszary wykluczenia społecznego:

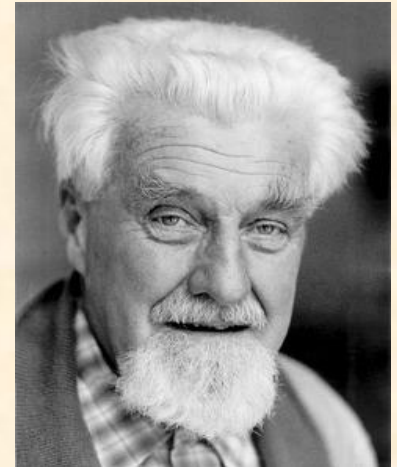
- - Wykluczenie ekonomiczne
- - Wykluczenie ze sfery edukacji i kultury
- - Wykluczenie przestrzenne
- - Wykluczenie strukturalne
- - Wykluczenie religijne
- - Wykluczenie mentalnościowe
- - Wykluczenie psychiczne

MOBBING

Mobbing - jeden z najczęściej opisywanych przejawów nadużyć wynikających z funkcjonowania jednostki w grupie.

- **Konrad Lorenz** - jako pierwszy zastosował pojęcie mobbingu.

Hainz Leymann – wykorzystał pojęcie mobbingu w grupach dziecięcych.

Mobbing = Bulling = Harassment

Dręczenie, nękanie, molestowanie, psychiczny terror dokonane przez osobę lub grupę dysponującą przewagą wobec jednostki słabszej i co ważne, trwający w czasie.

Warunki mobbingu

1. Długotrwałość dręczenia
2. Powtarzalność mobbowania, co najmniej raz w tygodniu
3. Nierównowaga sił między dręczonym i dręczycielami
4. Negatywne konsekwencje zdrowotne dla ofiary

- Przejawy mobbingu

- Zaburzenie możliwości komunikowania się
- Zaburzenie kontaktów społecznych między ofiarą a resztą
- Podważanie autorytetu ofiary
- Zaburzanie poczucia kompetencji ofiary, niszczenie jej kariery
- Działania mające szkodliwy wpływ na zdrowie

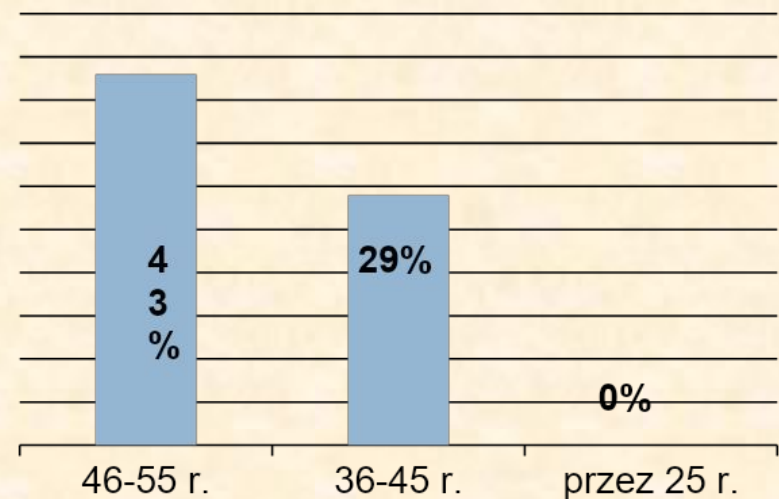
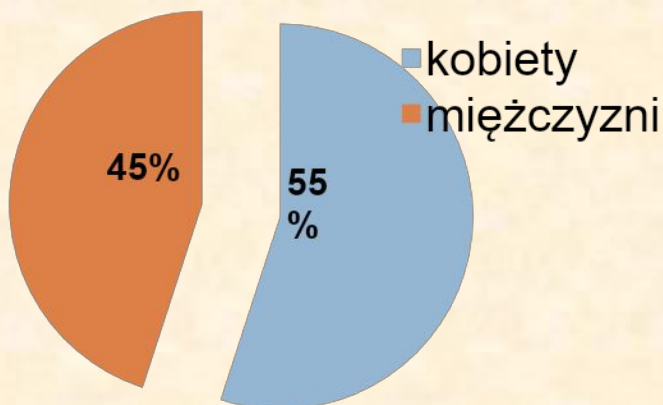

Typy relacji ofiar i sprawców

Hans von Hentig : „ofiara bez wyjścia”

Hirigoyen:

- 58% - dręczenie podwładnych przez przełożonych
- 29% - zgeneralizowane dręczenie zarówno przez przełożonych, jak i kolegów
- 12% - nękanie przez kolegów
- 1% - dręczenie przełożonego przez podwładnego

Skala zjawiska

- 9% - poddawanych działaniom mobingowanym w krajach UE.

Odsetek pracowników doświadczających przemocy w miejscu pracy:

- Finlandia- 15%
- Luksemburg- 7%
- Holandia- 14%
- Niemcy- 7%
- Wielka Brytania- 14%
- Austria- 6%
- Szwecja- 12%
- Grecja- 5%

- Belgia- 11%

Kształtowanie mobbingu w krajach Unii Europejskiej z punktu widzenia sektorów gospodarki :

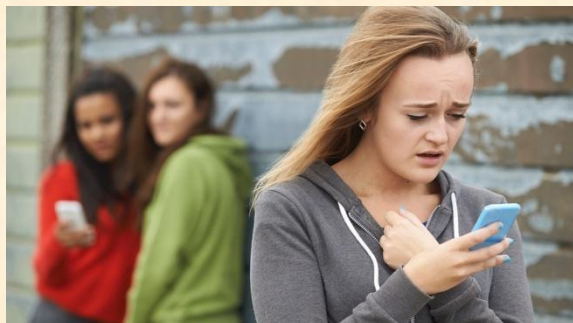
- Administracja publiczna i służby mundurowe – 14%
- Edukacja, służba zdrowia – 12%
- Hotelarstwo, gastronomia – 12%
- Transport, komunikacja – 12%
- Handel (hurtowy i detaliczny) – 9%
- Nieruchomości – 7%
- Przemysł wytwórczy, górnictwo – 6%

Mobbing w szkole

- 15-20% dzieci pada ofiarą agresji ze strony rówieśników.
- Dla ponad połowy dzieci szkoła jawi się jako Źródło lęku.

Z badań Surzykiewicza wynika, że w Polsce:

- ❖ 38,7% przypadków agresji fizycznej ma miejsce tylko w szkole
- ❖ 25,7% zaś – tylko poza szkołą
- ❖ 23% - zarówno w szkole, jak i poza szkołą.

Wybrane formy agresji dokonane przez rówieśników lub nauczyciela w opinii ofiary

Formy doświadczonej agresji	Sprawcą inny uczeń	Sprawcą nauczyciel
1. używanie obraźliwych słów	50,4	26,8
2. przemoc fizyczna	15,8	5,5
3. szarpanie, umyślne potrzącanie	52,4	10,9
4. zastraszanie	8,4	20,5

Uwarunkowania mobbingu

Przyczyny społeczne:

- - zła organizacja instytucji m.in. brak zakresu obowiązków pracowniczych, sztywne procedury, brak sprawnego przepływu informacji, przeludnienie czy wreszcie nierówne kryteria dostępu do awansu lub przywilejów.
- - brak umiejętności w zarządzaniu instytucją.
- - promowanie rywalizacji opartej na niejasnych zasadach lub na uproszczonych ocenach efektów, ma ono nawet odpowiednie nazwy: „walka szczurów”, „kąsanie wilczków”.
- wykorzystywanie problemów na rynku pracy, bezrobocie, potrzeby zmiany kwalifikacji itp.

Przyczyny indywidualne

Ofiary mobbingu

- Ofiary wycofujące, podatne na zranienia
- Ofiary prowokujące
- Ofiary nadgorliwe
- Młode wilczki

Sprawcy mobbingu

- Sprawcy autorytarni
- Antysocjalni
- Obsesyjno-kompulsywni

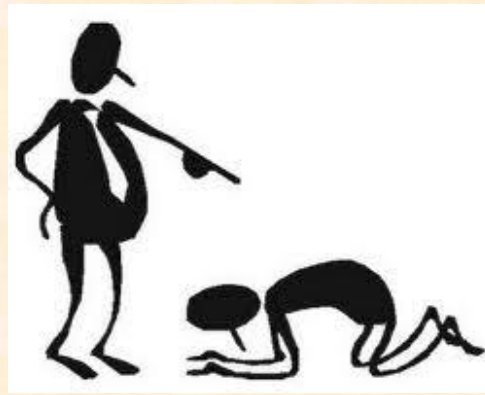

Skutki mobbingu

Przyczyny:

- 30% - z powodów medycznych
- 20% - zwolnione z powodu popełnionego błędu
- 9% - ofiara sama złożyła wymówienie
- 1% - ofiara skorzystała z możliwości

- Najpoważniejsze konsekwencje indywidualne doświadczenia mobbingu:
  - Stres pourazowy
    - Nadmierne pobudzenie
  - Wtargnięcia
  - Zawężenie
- Depresja
- Zaburzenia dysocjacyjne
- Dyfuzja tożsamości

Prawna ochrona jednostki przed mobbingiem

- Kodeks pracy wprowadził definicję mobbingu, zdolnie z którą:

Mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi polegające na uporczywym i długotrwałym nękaniu i zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną oceną przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu pracowników.

